

egyetem is, hogy kész a sztrájkhoz csatlakozni. Párizsban a fémipari munkások léptek sztrájkba. Marseille-ben a kikötőmunkások sztrájkja miatt katonaság végzi a legfontosabb és romlandó természetű áruk kirakását a kikötőkben. Az összes sztrájkoló munkások száma egész Franciaországban eléri az 500 000-et.

Mindeme nyugtalanságok és rendezavarások következtében, amelyekkel szemben a kormány teljesen tehetetlennek bizonyult, a belpolitikai krízis újból tetőpontjára hágott Franciaországban. Kieleződése tükörképe annak a teljesen labilis belpolitikai helyzetnek, amelynek a pár hónappal azelőtt megindult burkolt polarizálódási folyamat jelentette kezdetét és amely a legutóbbi községi választások után tette nyíltan is tarthatatlanná a Ramadier-kormány helyzetét. A végeredmény nem lehetett kétséges: a kormánynak le kellett mondania, ami folyó hó 19-én be is következett.

A kormány bukásával kapcsolatban keletkezett belpolitikai bonyodalmakról, valamint az új kormány megalakításáról egyidejűleg felterjesztett 137/pol.-19347. szám alatt jelentek.

MOL XIX-J-1-k 8. doboz (eredeti)

¹ Karhatalom (francia).

373. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. november 22.)

Fenti szám alatt¹ a Külügyminisztérium értesített arról, hogy a párizsi magyar kulturális kiállítás rendezését az otthoni illetékes szervekkel egyetértésben támogatni kívánja és előzetes tájékoztatást kér.

A Bibliothèque Nationale főtitkárával, Rieunier úrral folytatott tájékoztató megbeszélés szerint a kiállítás a Bibliothèque Nationale termeiben 1949 tavasza előtt nem volna megvalósítható. Addig az összes termék le vannak foglalva.

Minthogy egyfelől ilyen tudományos kiállítás előkészítése hosszabb időt igényel, másfelől a jövő évben a 48-as kiállítást keresztezné, ezt az időpontot nem érzem kedvezőtlennek.

A kiállítással kapcsolatos költségek – mai árszínvonal mellett – hozzávetőleg a következőképpen alakulnának: világítás: 5000 frs., két múzeumi ór fizetése: 20 000 frs., plakátok: 10 000 frs., meghívó-költségek: 20 000 frs., katalógus nyomtatás: 40 000 frs., összesen cca. 100 000 frs. E költségvetésben nincs benne a kiállítás rendezőjének honorárium, a kiállítás anyagának szállítási és biztosítási költségei. Tájékoztatásul közlöm, hogy a biztosítás minden 1000 frs. érték után 3 frs. a mai helyzet szerint. Ugyancsak nincs benne a költségvetésben a kiállítás tartása alatt a kiállítás helyiségeiben rendezhető előadások és fogadások költsége.

Megjegyzem, hogy mind a kiállítás megrendezésének lehetőségére, mind az időpontra vonatkozóan közölt adatok megerősítésre szorulnak, mivel a végleges döntés mindkét dologban Jules Cain főigazgató hatáskörébe tartozik. Az ő véleményét a jövő hét elején lesz alkalmam megkérdezni.²

MOL XIX-J-1-k 23. doboz 18/b (eredeti)

¹ 63 301/6-1947.

² Az ügy előadója Szabó Zoltán volt, a tárgyalásokat is ő folytatta elsősorban. A kiállítás rendezését még Szakasits György kezdeményezte 1947. júliusban. A minisztérium a kezdeményezést felkarolta. 1947. október

17-én a VKM részéről Sótér István közölte, hogy a VKM kész fedezni a kiállítás költségeinek egy részét. 1948. január 3-án Alexits György VKM-államtitkár konkretizálta a felajánlást: az akkor már a francia Országos Levéltárban rendezni tervezett kiállítás költségeinek 50%-át fedezik.

374. KÁROLYI MIHÁLY EGYIPTOM PÁRIZSI NAGYKÖVETÉHEZ, AHMED SAROIT BEJHEZ

(Párizs, 1947. november 23.)

Permettez-moi d'accuser réception de votre lettre No 1097-24-22 dans laquelle votre Excellence avait bien voulu m'informer que sa Majesté le Roi Farouk Ier a daigné donner Son haut agrément á la nomination de M. Csornoky en qualité d'Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Hongrie en Egypte. Je n'ai pas manqué de transmettre Sa communication á mon Gouvernement.

En exprimant mes meilleurs remerciements á Votre Excellence, je La prie de bien vouloir agréer l'expression de ma haute considération.

MOL XIX-J-30-a 22. doboz (másodpéldány)

*

Engedje meg, hogy megköszönjem 1097-24-22 sz. levelét, melyben Excellenciád volt oly szíves tájékoztatni engem, hogy őfelsége, I. Farouk király méltóztatott magas hozzájárulását megadni Csornoky úr kinevezéséhez Magyarország egyiptomi rendkívüli követének és meghatalmazott miniszterének posztjára. Kormányomnak továbbítottam közleményét.

Hálás köszönetemet fejezem ki Excellenciádnak, és kérem, fogadja legmélyebb nagyrabecsülésemet.

375. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. november 24.)

136. pol. számú jelentésemben beszámoltam arról, hogy a Ramadier-kormány az országszerte megnyilvánuló politikai rendezavarások, tüntetések és sztrájkok nyomán keletkezett belpolitikai krízis következtében november hó 19-én kénytelen volt lemondani.

A kormány lemondása, amint arról előző jelentésemben (121 125/pol.-1947.) beszámoltam, várható volt és nem lepte meg sem a francia közvéleményt, sem a külföldi politikai megfigyelőket. A legutóbbi községi választások eredményéből nyilvánvaló lett a szélsőséges irányzatok kiéleződése és megerősödése, ami kirántotta a talajt a mérsékelt közéletet kereső Ramadier-kormány lábai alól.

Az új kormány megalakítására irányuló tárgyalások hosszadalmasak és bonyolultak voltak. A középpártok mindenekelőtt megkísérelték egy, a Ramadier-kormány összetételéhez hasonló, az úgynevezett „harmadik erőre” (troisième force) támaszkodó kormány létrehozását, amely csupán személycserét jelentett volna, és úgy a kommunisták, mind a degaullisták kizárásával igyekezett volna magát fenntartani. Ezen elgondolásnak megfelelően Léon Blum régi szocialista vezér kapott megbízást Vincent Auriol köztársági elnöktől az új kormány megalakítására. A 75 éves veterán politikus november 21-én este jelent meg a francia Nemzetgyűlésben és drámai beszédben kérte fel annak tagjait, hogy támogassák őt kormányalakításában és szavazzanak neki bizalmat. Beszédében élesen szembe fordult úgy a kommunistákkal, mint a degaullistákkal, és a középpártokat